

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

II. An odium inimicitiae erga mortaliter peccatores proprie in Deo
admittendum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

1. contra gent. cap. 9. 6. odium, & amor propriè solum est de substantiis; atque peccatum subsistens non est: ergo nec in illud odium propriè Dei est: sed certè loquitur de odio inimicitie, & amore amicitie, qui solum erga substantias, seu personas est: alioqui neque accidentia physica, nec moralia bona, ut virtutes, Deus amaret, quæ exploratores substantias non sunt: quare, vel voce subsistentes posita à S. Thom. possent hi Thomistæ eius mentem, & rationis vim assequi. Secundo obijciunt ex eodem S. Thom. q. 12. de malo art. 4. corp. & 2. 2. q. 1. § 8. art. 4. corpore probante odium, quia vult malum proximi, seu personæ alterius, ut malum ipsius est, malus peccatum esse, quam iram, quæ malum alterius, non qua illi malum, sed qua bonum seu iusta vindicta est intendit: quo pacto solum vult Deus malum pœnæ peccatori, cum cum dicitur odio habere: ac proinde odium proprium non exercet: & hæc etiam ratio solum de odio inimicitie erga personam scilicet, potest probare non convenire propriè Deo, non autem de odio peccati, ut de se patet: vult absque vilo fundamento pro negante odium peccati propriè Deo convenire S. Thom. refertur, nec sine inconstantiæ nota: cum illud toties Deo convenire docetur: frustra igitur Nazari. 1. part. quæst. 20. art. 1. col. 3. & 4. Ferrara 1. contr. gent. ex his rationibus, tanquam S. Thom. sentent. negativam defendunt: contententes curæ e. eo, quod sit in Deo affectus omnis erga se, & nos, amor, peccatum propriè non edisse cum inde potius illud odium conuincatur quia nociva ei quem amat, quæ nobis peccata sunt, debet odio habere.

7. Denique apparentius posset opponi odij & vniuersum omni affectus fugæ diuinæ voluntatis nullum specificatum esse posse: siquidem malum seu peccatum diuinum quid, aut Deus non est, sed quid creatum, & ab homine ipse loquendo factum ac prorsus extra Deum: ergo nullus affectus diuini potest esse specificatum: Consequenter probatur ex dictis de specificatio adæquato scientiæ & volitionis diuinæ, quod totum Deo intrinsecum & identitatum esse debere docuimus: ac Deus ab extrinseco, & creato aliquo quoad intrinsecum pendet: sed nec vult Deo intrinsecum potest esse odij aut fugæ specificatum: quicquid enim in Deo est lumen, atque infinitè bonum, & amabile & prosequibile à voluntate diuinæ est: ergo solum amorem, & profectionem voluntatis diuinæ potest specificare: non autem fugam & auersionem: sicut communis est profectionem boni esse naturæ suæ fugam, & auersionem mali: quare, si Deus omnis boni omni amorem suum specificat, bonitatemque suam intentionaliter obiectiue mouet, omni fugam & auersionem mali adæquate etiam specificat, & mouet. Cæterum amor boni formaliter odium mali non est: sed solum virtualiter: quatenus amantem boni actiue seu physice, ut in creatis, siue solum intentionaliter ut in Deo ad oppositum mali fugam, & auersionem affectiuam determinat: quæ fugæ huius, & auersionis affectiue, quæ diuersus in creatis ob amorem boni physice affectus, imò & physice affectus est, in Deo autem intentionaliter solum, diuersus affectus, & effectus, ut sæpe supra explicuimus, oportet specificatum, & motuum formale proximum assignare: quod inassignabile argumentum oppositum monstrare contendit.

8. Et quidem, si antiquorum verbis, & doctrinæ de moralis, & specificatiuis affectuum diuinæ voluntatis stemus difficile nos ab hoc argumento expedimus, quia Deo intrinsecum prorsus, & adæquate identitatum affectum, ab extrinseco peccato motiue pendere, & specificari contra diuinæ scilicet ob extrinseco omni independentiæ prærogatiuam Deo propriam) admittamus. Cæterum, si præcipue eorum menti, potius quam verbis intendamus, atque motui ac specificatiui obiecti rationem (quam non satis illi dispexerunt) in obiectis diuinorum affectuum didicimus, prælatæ oppositionis difficultas tota euanesceat: illi siquidem rationem specificandi à ratione mouendi ad affectum indiuisum, atque inseparabilem iudicantes, bonis etiam creatis rationem mouendi Deum ad amorem negarunt, ne illis rationem illum specificandi, ac diuini alicuius subinde à creatis obiectis dependentiam, vtopiè ab specificatiuis concederent: quare & eis obiectis rationem suam respectu

Christoph. de Ortega, de Deo Pno. Tomus II.

amoris Dei sibi ipsis, ac doctrinis suis, singulis quoque obiectis aduersantes, ut d. 3. vidimus: cum autem nos ibi rationem specificandi à ratione mouendi in obiectis, respectu cuiusvis diuini affectus, separabilem inuicem à ratione specificandi dilucide ostenderit, facile nos ab hoc argumento & instantia data expedimus. Mutua enim hac diuisione admittit totius affectus diuini specificatiuum diuinæ bonitas est: quia, ut ad creatam extenditur obiecta ob earum bonitatem, sit obiectum motuum, sed solum, quatenus diuinus amor ad Deum ipsum fertur: è contra verò creatam bonam motuum obiectum bonitate sua amoris erga ipsa diuini sunt: quin illum specificent, ab ipsisque is amor in sui totius existentia pendeat: quod ipsum in odio peccati, ab amore oppositi boni intentionaliter diuersi, contingit: qui totus specificatiuum adæquatum sui in Deo habet, quia obiectum motuum formale proximum sui habeat in Deo, quod tamen habet in peccato extrinseco, eiusque malitia, quin ab eis specificetur in suiue existentia pendeat: etsi actiue intentionaliter bonitatis amore diuino, cui physice identitatur, proueniat.

QVÆSTIO II.

An odium inimicitie erga mortaliter peccatores propriè in Deo admittendum?

Restringit quæstionis titulus odium inimicitie propriè Dei ad iam peccatores atque absolute existentia in peccato: de eis quippe possibilibus, vel solum possibiliter peccatoribus quæstio esse non potest cum ex generali nostro principio quod possibile qua possibile fuit pro eo statu præcisè non possit diuinum amorem terminare quod ipsum de odio argumenta ibi data suadent: tum etiam: quia odium Dei in peccatorem præcipua pœna peccatoris est & reliquarum origo & quam proinde absolute nondum absolute merenti infligere esset iniustum, Deoque subinde repugnans.

CERTAMEN I.

Doctorem sententiæ contrariæ referunt nostræque prima assertio.

1. Viz noster d. 54. de voluntate sectione 3. num. 6. peccatores absolute tales pro clariore suæ in hac quæstione sententiæ probatione in tres classes, non immerito, diuisit: primam ex peccatoribus viatoribus prædestinatis, secundam ex viatoribus etiam peccatoribus, præcitis & reprobis: tertiam ex peccatoribus iam absolute post decessum in mortale in æternum damnatis composuit: satis autem fuerit eos in duas classes damnatorum pro eo æternæ damnationis statu, & viatorum pro statu adhuc viæ, siue reprobi, siue prædestinati sint diuidere: siquidem pro viatoribus cunctis rationes vniuersim inimicitie odij proprii Dei obiectum non esse probant (peculiari nostra pro prædestinatis numero 5. adhibenda excepta) si quid probent: etsi ex in prædestinatis clarius cluceant, non tamen ita, ut, si de viatoribus reprobis non probent, probare speciatim de prædestinatis peccatoribus possint: quare hæc solum diuisione peccatorum in classes duas de præsentis quægenus

2. Pater Vasquez 1. part. d. 84. cap. 3. n. 13. cum quo Arrubal ad quæst. 20. numero 6. Herize d. 20. cap. 4. §. 1. docent Deum vniuersim peccatores omnes, pro illius

T 2 status

status tempore, odium proprium habere: fundamentum ab autoritate frequens, & vniuersalis scripturae phrasim est, quia peccatores Deum odisse eiusque inimici abfoluuntur dicuntur: ex ore infantium, &c. Propter inimicos tuos: ut destruas inimicum. Psalm. 20. inueniat manus tua omnes inimicos tuos: dextera tua inueniat omnes, qui te oderunt. Psalm. 36. Inimici Domini mori, &c. Psalm. 67. Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius, & fugiant qui oderunt eum, &c. Iacob. 14. qui voluerit amicum esse saeculi huius, inimicus Dei constituitur. Ad Hebr. 10. Donec ponantur inimici eius scabellum pedum eius, & sexcenta alia; cum autem inimicitia propria mutuum odium, sicut amoris mutuum amicitia propria includat, nequit proprie inimicus peccator dici, ut ex frequenti hac locutione scripturae dici conuenit, quin in Deo odium inimicitiae proprium erga peccatorem respondeat. A ratione: quia odium inimicitiae proprium ex specie sua esse velle alicui malum ex displicentia personae, seu quatenus malum eius est, ut ex S. Thom. questione 12. de malo, & 2. 2. quæst. 178. referebamus quæst. 1. certam. 1. num. 6. & approbat Caietanus 1. 2. q. 1. 9. art. 1. & Ferrara ac Nazario eo num. 6. memorati: atqui Deus vult peccatori ex eius displicentia, & quia malum penale ipsius est, mortem, & alia plura incommoda, & nocua: ergo cum proprie odit odio inimicitiae.

3. Secunda sententia vniuersim proprium inimicitiae odium erga peccatores siue in statu viæ, siue in statu damnationis æternæ, denegat Deo S. Thom. citatus, quæst. 1. certam. 1. num. 1. cum Capreolo, Ferrara, Nazario ibidem citatis, ipse enim de odio inimicitiae erga personam peccatoris loquitur, ut certam. 1. num. 6. ostendimus, non autem de odio abominationis erga peccatum, ut perperam citati Dominici eius sententiam & mentem extendunt: confisit S. Thom. in præfente conclusione Soares 3. de attributis cap. 5. fine & cap. 7. num. 5. Ruiz citata sectione à num. 4. cæteris eruditius, & subtilius: & ex scriptura pro ea conclusionis generalitate nihil afferri posse videtur: ex Patribus vero id ad Rom. 9. Etsi autem odium habui interpretantibus afferri plures possent, qui per metaphoram dictum volunt: id tamen conclusionem ea generalitate non probat, sed primam à nobis subiiciendam, eiusque testimonio confirmandam. Recitatur Ambros. lib. de Noë & Arca cap. 4. ubi Deus naturæ non innotuit nisi ira aut odio aut passione vlla, sed extremis verbis mentem aperuit: passio enim, & rationem excedit, nec, nisi animi commotione & perturbatione est, quæ in Deum non cadunt: quare neque odium vllum, quod passio sit. Secundo: si ita non censueret, sed odium omne etiam abique passionis defectibus à Deo Ambrosius reieceret conclusionem communem de odio proprio peccati impugnet: eadem de causa præstat nihil illud Damascen. 1. de fide cap. 14. sine dicentis odium aduersus malignitatem, & inimicitiam, metaphorice etiam solum, de Deo dici, quod directe illam conclusionem communem impugnat, ni de odio ut passionum imperfectioni (ut in nostro euenit) coniuncto intelligatur, ut patet; nam de malitia & peccato verba expressa sunt: quæ à ratione vniuersim asseruntur cert. 12. diluamus.

4. Dicendum primò cum Doctoribus secunda sententia: Deum neminem peccatorem viatorem proprie odit: probatur, & autoritatibus, & rationibus quibus d. 3. & 4. probauimus Deum omnium hominum, etiam reproborum, salutem, & ex eorum complacentia, & amore seruo ex parte sua, & quatenus per ipsum est efficaciter velle, de eorumque malis culpa & c. dolore, hisque vitandis, & æternæ salutis consequendæ cunctis de mediis & remediis (etiam magnifico incarnationis, passionis, mortisque suæ, cum adhuc impij essimus) prouidisse: vnde amore amicitie plus peccatorem penitentem innocente iusto dilectum à Deo concludimus: eis ergo locis fundamenta omnia nostra huc aduocanda, conclusionem cum hanc vrgentius adhuc probant: quibus addendum illud Augustini tractatu 8. in epist. Ioan. longè à medio. Deus amat peccatores. Ait enim: non est opus valentibus medicis, sed male habentibus. Numquid ad hoc amant peccatores, ut peccatores remanerent? illud etiam eiusdem in Psalm. 130. ad id: desinant peccatores à terra, & ini-

qui, ita ut non sint: nempe, ut non sint iniqui: & illud hoc Psalmi: impleti estis gaudio, & reuocati carum primum Psalmi: Benedic anima mea Dominum: quia licet benedictio, & amor peccatoribus viatoribus est quod odium sonabat, & maledictio: ut cum etiam verum commentans Prosper ait: iracundia, & odij videtur vox ista, sed est præcipua charitatis. Hoc enim ait, quod, & supra, ut auferatur Spiritus superbiorum, & efficiant, & mittatur in illos Spiritus Dei: ut fiat nova creatura, deficiente malitia, non perente substantia. Ad quem etiam verum & simul id Iai. 6. Comburentur qui, & peccatores simul, &c. sic Hieronym. 1. contra Pelag. Non intelligi comminationem Dei interdum suare elementiam; non enim dicit eos æternis ignibus comburos, sed à terra deficere, & iniquos esse cessare: Confirmatque immediatè ex illo ad Hebr. 12. quem enim diligit Dominus corripit, &c. Aliud est cedere Magistri, & Parentis affectu: aliud contra aduersarios crucis animo desuare.

5. Et quanquam eo animo se Deus, & affectu erga peccatores omnes, etiam præcitos gerat, dum eos æternam temporalibus, verberat affligitque, vt vel si respiciamus id in peccatoribus prædestinatis, & clarius apparet, respicientia ac penitentia saltem finalis, æternæ salutis eorum effectus, probat in quibus Dei odium proprium exclusum, atque eius erga ipsos amicitia ante probatur specialiter ratione digna Augustino in Psalm. 130. ver. 1. qua nos suadet, ne inimicos aduersarios nos in hac vita exercentes oderimus his verbis: mandata tua sunt, ut exerceant nos, non eos oderimus: quia tu es qui malus es, & quis eorum, & vtrum in finem persequatur, ignoramus, & plerumque, cum tibi videtur odisse inimicum, fratrem odisti, & nescis: etenim iam qui tandem fors æternum amicus futurus est: ob odium eius in se temporale, quodque vitæ breuitatem vitæ huius temporis, & mala officia non transierit, odisse ab omnibus est: ut eos, quos tales esse possit scimus, ac non tales factos nescimus, non debeamus odisse: quia Deus scit peccatores omnes prædestinatos esse eius inimici in se breui temporis viæ duratione finis æternitate tamen non successura intimos sibi amicos: & ergo nec debent amicitiam propriam in eos concipere; nisi neque affectum amicitie erga illos deposcere valde, & bonitatem, prædictam & magnanimitatem suam conuulsus est. Confirmatur, quia nemo prudens, magnanimus, & benignus aduersus eos, quos breui odij iramque concipere statimque ad amicitiam affectum, præsertim constanter reditos non odit, irascitur, odiumque concipit, nec pro tunc adhuc amicitie affectum exiit, ne dum cogitur deponere, id quod forte voluit recitari Ambrosius num. 3. illis. Deus naturaliter non inuenit.

6. Rationi autem superiorum pro prima sententia addita num. 2. non testimonia, & rationes solum pro nostra conclusione, & superioribus dispositionibus memorata, sed & recitata ibi testimonia Patrum proxima in terminis fere respondent: non ex Dei odio, & personæ displicentia, sed ex paterno affectu, & amore mala à Deo supplicia temporalia infligi. Ad argumentum ex repetitis scripturae phrasibus, quia peccatores omnes, etiam viatores, Dei inimici dicuntur. Dicitur non sum tui inimici, cum consummate ex parte vtriusque, Dei scilicet, & peccatoris, sed solum ex parte peccatoris, quatenus ex parte huius ad inimicitiam consummatam, quæ in mutuo duorum odio stat, appositum odium est: vnde plerique eorum locorum synonymè, & inimi & qui Deum aduersus peccatores dicuntur testimonio recitato ex Psalm. 20. & recitatis ex Psalm. 67. immediate sententia eadem synonymè repetitur: & fugiant, qui oderunt eum à facie eius, & pluries in scriptura peccatorum in Deum inimicitia per eorum in Deum odium explicatur. Ad hæc: cum Dei in peccatores viatores serius amor expressè à Deo asseritur ex eis locis hæc interpretatio erat admittenda: præsertim, cum propria etiam, & comuni eius vocis adnotatione inimicos dicamus, qui nos odio prosequuntur, eos non oderimus.

CERTAMEN II.

Odium proprium Deus in damnatos exercet.

1. Dicendum secundo cum Doctoribus primæ sententiæ adversus secundæ Assertores. Deum damnatos æternum ab instanti impænitentis suæ mortis, ac per totam deinceps æternitatem proprio prosequi odio, id nos scriptura sæpe docet nominibus iræ, & furoris, quem in damnatos dicitur Deus exercere: quibus ij affectus proprietate sermonis Deo non tribuuntur, siquidem passionibus continentur, quæ in Deum non cadunt, vt mox videbimus: quare odium solum purum propriumque in peccatores Deo eis locutionibus tribuitur, is enim affectus solus, qui imperfectionem non continet, eis vocibus potest significari: id ipsum significatur vocibus vindictæ, & ultionis, quas tandem de perpetuo inimicis suis damnatis æqua frequentia Deum sumpturus in scripturis dicitur: secundo probatur ex Augustino proxime citato, eiusque ratione. Postquam enim ostendit merito non esse odio habendum peccatorem viatorem, de cuius ad Deum, & fraternitatem nostram, æternamque amicitiam charitatis reditu spes esse potest, subdit immediate postremis recitatis verbis, *Diabolus, & Angeli eius in scripturis sanctis manifestati sunt nobis, quod ad ignem æternum sunt destinati, ipsorum tantum desperanda est correctio, contra quos habemus certam lucem*: quare eos: vt ipse, & Dei & nostri in odium Dei oblinatos perpetuo inimicos certo nobis notos, absque dissonantia vlla, & periculo Dei peccatores amicos, & filios, ac subinde etiam nostri æternos fratres, odendi, odium ex Dei amore, & charitate potest exerceri. Tertio ex testimoniis datis Prosperti, & Hieron. certam. 1. numer. 4. vbi ex eo præcisè eis locis Psalm. 103. & Psalm. 6. odium Dei proprium in peccatores viatores non contineri aiunt: quia ex affectu salutis, & correctionis eorum paterno temporalia mala ipsis à Deo infliguntur: ad æternum damnatis æterna supplicia nulloquam ex Paterno Dei affectu mala tam poenitua quam priuatiua à Deo infliguntur: ergo non solum videtur infligi ex odio sed verè ac proprie ex odio infliguntur. Postrema præsertim illa Hieronymi repetenda ratio. *Aliud est cedere Magistro, & Parentis affectu; aliud contra aduersarios crudeli animo deservire.*

2. Ratio Theologica: quia odium proprium est vel le alicui malum, quia ipsi malum est & condigna displicentia ipsius, si odium rationabile, nec peccatum sit; vel potius est efficax ipsius displicentia ob sufficientem, & condignam eius malignitatem, malitiamque, ex qua efficax displicentia ipsi mala, & nociua amantur, vt conuersionis de anima ostendi: atque Deus, & condignam de æternè damnatis displicentiam habet, atque ex ipsorum displicentia illa efficax mala æterna illis eliciter vult, & amat: ergo proprie odit damnatos. Minor, quoad condignam, displicentiam de damnatis in æternum peccatoribus, probatur ex dictis controuersi, de necessitate Incarnationis contra infinitatem malitiæ, seu offensæ mortalis, quam ex æternitate pænæ damnatorum iustissimè, non solum ex iustitia legali (vt doctores sapientes non pauci difficultate oppressi solummodo volunt admitti) sed ex iustitia, etiam naturali, inferri concedunt: etenim distinctissimè ibi dignitatem formalem à dignitate valorosa pænarum, & illam quidem stare solum diximus in infensione, seu offensione obiectiua malitiæ, & peccati, quæ, quamdiu in persona persecutoris, Deo insensum reddit peccatorem, dignumque odio Dei constituit natura sua; sublata vero malitiæ eius conuersionem, & iustitiam peccatoris ius illud odij, & infensionis Dei mala ex eo affectu infligendi cessare: ac proinde, cum in damnatis non cesset, in æternum, ex coitate naturali suo Deum illos æternè punire; & minus

valde, quam iure illo possit se merito valoroso malitiæ & infensionis mortalium (quod limitatum est, maiusque subinde, & minus pro magnitudine malitiæ mortalis minore, vel maiore, & quamdiu satisfactum reatu pænæ non est, vel satis: passione, vel merito peccatoris, vel supremi Iudicis Dei gratuita remissione, & condonatione pænæ in sanctis, & iustis, quoad id, cui satisfactum iam non est, nec remissum, persecutor) se se accommodans.

3. Ius autem hoc naturale Dei ad odium erga graues peccatores, & infligendi, quamdiu tales sunt, mala, quæ velut ob dignitatem formalem malitiæ, & infensionis obiectiue mortalis, in odio Dei, quod in mortali quouis ab omni Theologia admittitur (in damnatis præsertim, qui Deum, & oderunt & non esse ex parte sui efficaciter, tametsi irritò, & inaniter expresse volunt) negarique tuto nequit, fundatur; etenim, qui alterius se inimicum constituit, eo ipso damnis odio, & malis, quæ ipsi ille pro tunc alter inferre possit, ac velit, tam poenitua, quam priuatiua eo ipso se exponit dignisque formaliter redditur; tametsi ob commune bonum, & rationalis Reipublicæ statum, & conseruationem nemo ex nobis ius, vel odio habendi, vel, puniendi inimicum habeat: sed supremo eius Reipublicæ Domino, ac iudici solum, & priuatiue, vt ait, ius illud patet, qui id cunctis idè intimauit *mibi vindictam, & ego retribuam*. Cum autem Deus, & supremus Dominus, & rerum omnium arbiter, & iudex sit; nec alium superiorem, ad quem pro odij nostri, & infensionis, seu offensionis obiectiue in ipsis satisfactione & vindicta obtinenda prouocet, & appeller; odio & supplicis peccatorum pro infensione, & odio in ipsum nostro vindictam de peccatoribus sibi inferens, quamdiu tales sunt, ius plenum, atque absolutum habet; nec vtrumque pro suo nutu contra peccatorem exercendo contrarius, sed potius ex iure suo se gerit, & quidem reatu culpæ, quod in læthali à creatura pænæ diuersus est. Deique iustam infensionem, seu odium, solummodo respicit, nequit non reus constitui formaliter, qui illud in se admittit, eoque peccator formaliter constituitur: etsi non ita ample, vt omnium malorum, tam poenitiorum quam negatiuorum, ad quæ se Dei potentia absolute extendit reus formaliter læthali constituitur, quæ infinita sunt, sed quorum peccator est capax: quæ sunt finita. Quando vero illud in peccatores viatores non exercet, imò vero amorem vt vidimus pietatis elementariæ, & indulgentissimæ bonitatis suæ est: ex hac ergo doctrina (ex qua citato loco Theologica plura scitu dignissima deducebamus) claret Deum de damnatis peccatoribus pro tota æternitate ob læthalia efficaciter displicere: quod mea sententia idem ipsum est, quod eos proprie odisse.

4. Sed demus odium non solum efficacem de ipsis displicentiam, verum & inde ortam infligendi ipsis mala, quatenus mala ipsi sunt, requiri: neque id Deo erga damnatos deficit: in quos miltros tot Dei voluntate depluunt, ac æternè depluent mala: etenim ex ea peccatorum displicentia iustissima possunt iustissime depluere; neque ad eorum correctionem, & salutem, post decretum, & sententiam latam damnationis irreuocabilem à Deo ipsis decernuntur, & infliguntur, possuntque infligi: nec vllum est vestigium aliud amoris erga ipsos, ex quo eis à Deo tot mala decernantur ac inferantur; ergo ex displicentia Diuina efficaci erga illos à Deo infliguntur; sed iniquum aduersarij ex amore iustitiæ vindictiue à Deo ea mala infligi, eisque puniri delicta: quod quidem, & in se, & ipsi damnatis, vt partes Reipublicæ rationalis sunt, bonum, nempe eo modo quo possunt, pænali illa solutione peccati ad iustitiam reduci: ac sibi apto, & debito loco in inferno collocari; etsi ex damnato, vt priuata persona est considerato mala sunt, & nociua, qua ratione, & ex odio, seu displicentia ipsorum ob læthale adhuc, nusquam à Deo infliguntur sed solum è publicæ vindictæ, & eorum, vt pars rationalis Reipublicæ sunt, conuenientiæ amore, ita meditatus videtur Anselmus subtiliter à nostro Ruiz obseruatus in elucidario vers. med. vbi rogans: *quomodo Deus dicitur malos odio habere?* Respondet: *enim di- ligat Deus quæ creauit, sed non cuncta in uno loco locauit.*

ge à medio
 Sed nec ego dubito punctionem iustam damna-
 torum in aeternum bonam, neque villatus in se ma-
 lam esse, atque ex iustitia vindictae suae; & boni pu-
 blicii amari à Deo volitam, & amatam: atque ex eo præ-
 esse odium Dei in eis damnatos non exercere propriè:
 sed vterius contentio eadem mala, vi ipsi priuatiim
 sumptis, atque, vi personae particulares sunt ex eorum
 dissiditicia ob mortalis, etiam perpetuam, maculam,
 perpetuo etiam à Deo iustificandi inferri ob rationes, &
 fundamenta data: id autem quod subtilius ex Anselmo
 respondetur, solum occurrit alteri difficultati iam opo-
 nenda de amore vniuersali, quo Deus creata cuncta
 quae absolute sunt diligit: atque hunc creaturae volitione
 damnationis respectu damnatorum non desicere,
 etsi eos deteriore loco, quam Beatos quosque, tamen
 pro meritis, & dignitate reponat: id quod pictoris,
 & coloris exemplo demonstrat. At vero dilectionem
 Dei amicitiae, & charitatis propriam, odique proprii,
 & inimicitiae exclusiuam, & aduersam erga damnatos,
 nec admittit, nec admitti non solum à Theologo, sed
 nec à suo homine potest. Tum: quia generalis ille
 amor Dei rebus ut sint, omnibus amicitiae incapaci-
 bus communis cum capacibus amicitiae vna est: nemoque
 amicitiae propria affectum ex parte Dei erga perpetuo
 eius inimicos concessit, audebitque concedere: etiam ex
 eis, qui Dei odium erga ipsos negant. At dies pri-
 mum, ac praecipuum bonum cuiusque est suum esse:
 ergo, qui vult alius, & amore suo dat, & conseruat ip-
 sius esse, vi etiam Deus dat & conseruat damnato,
 vult ipsi praecipuum, imò summum ipsius bonum: ergo
 propriae amicitiae ex parte sua (si capax redemandi ille
 sit) ipsum amat: si creatura amore propriae est vellic alio-
 rum bonum. Respondetur, creaturae rationalis bonum pri-
 mum non esse eius esse, vi de fada prodire aut
 Matthaeum Dominus expressit illis verbis: *bonum erat
 ei, si natus non fuisset*: quo eius non esse melius ipsi
 fore, quam esse satis docuit: esse siquidem praecipuum,
 ac summum eius bonum summa, aeternaque beatus
 summum autem eius malum perpetua eius priuatio, ob
 quam, & ceteras aeternas aerumnas damnati non esse
 vehemensissimè, etsi incassum, desiderant: vident enim
 vi perpetuo pereant. Ad hac Dei charitas, & amicitia ex
 parte adhaec fuit ad supernaturale bonum terminatur,
 quod vel supplicii, vel dispoitio, aut intendit; esse autem
 ipsum creaturae rationalis mere naturale est, et si
 in eo ordine sit praecipuum: quare ad determinandam
 amorem amicitiae Dei proprium est prorsus in-
 eptum.

6. Dices per nos Dei odium in damnato nobis dignitatem formalem malitiae, & maculae, & infensiois obiectivae esse iustificans: ergo concipitur à Deo eiusmodi odium in damnato ex affectu iustitiae: ergo non ex displicentia de damnato, seu quia eius malum est, sed quia odium illud bonum, & honestum Deum est, atque ei sui, fuxque iustitiae amore: hic autem affectus, ut auctoris à damnis sit, non autem odium proprie erit; quod essentialiter est displicentia personae, non autem ex amore odii habentis concipi, atque in malum odio habenti eci debet ferri. Hoc argumentum male Vasquium nostrum vexat loco citato in confirmatione rationis, præcipue vti illud voluit præoccupare ac reliquos ipsi, & nobis in hac conclusione consentientes insolubiler vexabit; qui ad omnem actum virtutis propter ipsam honestatis virtutis illius requirunt: quibus ergo, vt plurimum assensior, non autem quoad amicitiae virtutem: quae omnium sententia ex complacentia personae ob eius bonitatem essentia sua esse debet; quin ex honestate, & convenientia morali nostra, & quia bonum nobis, &

ex complacentia tandem nostri, esse possit: quod ipsum in odio inimicitiae amoris amicitiae possit contrage-
re: quod sobrietatem rationem mal inlra rationis dicta-
beat: rectum, ac iustum in obiecto odio habendo la-
beant: vti Deum habere in damnis vidimus) o-
lam laudem efficacem displicentiam de altero hostissi-
mum habet: estis huius hostilitatis gratia odium in illum
non eliciat: imò vero, si odium proprium fit obis
hostetatem elici nequit: vti obiecto, & amoris
amicitiae propriae exemplum probat; sed fas illud obis
hostetatem, elicitus reflexus actus supra odium dictum
erit: alteriusque speciei ab illo: quare neganda est
consequentia prima ex doctrina hac, valde obviante
ad distinctionem actuum supernaturalium vnde Theologi-
corum ab aliis supernaturalibus qui tales apparent de-
signandam. Inquires ergo ex displicentia, & odio in
damnatos poterit Deus eorum præcipuum malum, nempe
peccatum, eis velje. Negatur consequentia: quia,
etsi ipsi malum fit, essentia sua Deo etiam eumque
etiam in diuini diuini: est: quare ni essentiam eorum
amari a Deo non potest quod ipse peccet: quod est
impossibile. Accedit: quod, si Deus amare illud fas
ea ratione posset, posset etiam ob illud in damna-
to sibi complacere: & contradictione alia inde
placere Deo damnatus posset, vnde maxime, & mi-
ce displicet: aliaque rursus contradictoria facile in-
ferrentur.

*De Cateris fuga, & auersionis animi
affectibus.*

Reliquos auersionis affectus ab odio hactenus ex-
minato diuersos disputationis præfatione recen-
sumus, & explicuimus, etli summarie satis, idcirco nihil
de eis huius quæstionis præfatione.

*De Fuga speciali timore, dolore, seu
tristitia statuitur.*

1. **T**imorem proprie dictum Deo non consistit
concors Theologorum contra Iudaeos re-
spondens. **S** Thom. 1. cont. gent. cap. vii. sententia est. Ratio est
clara: quia ex Damasceno 2. de fide cap. 11. *Timor est*
imminutio, & *expectationis mali auctoris*, in ratione
imminutio, & expectationis mali inveniuntur aditum
& difficultas resistendi, & mali interiorum, vt bene
S. Thom. 1. 2. question. 41. a. 2. & question. 42. a. 2.
& pater, quia nemo de his, que vitare fide potest, co-
met. Atqui Deo nulla est, esse potest resistendi causa
malo, illud vitare debet: ergo Deo proprius timor mali
omnino repugnat. Hinc S. Thom. question. 42. art. 3.
ait nos de peccatis nostris timorem non posse habere:
quia nostro arbitrio in illi existentia lubidum est aliquid
resistenda, atque euitatio voluntati nostra ob ali-
que vitare intrinsece passiones sine extrinsece inducens velle-
menter inclinans ad peccatum ardua nobis ac vitare
reddatur. Addo rationem secundam: quia in voce illi
expectati, seu expectationis, & imminutio mali impos-
sibilis, & mali futurum cognitio praua (cum mali impos-
sibilis precise timor esse nequeat: eaque cognitio de eu-
tutione non certa, & infallibilis sententia, sed con-
iecturalis, mali enim alicui euenturi certa sententia,
nisi quam timidum reddit, fed amicum vti res senti-
tione future ac capitalis inappellabilis sententia denota-
tione certo futura ab ipsis cognita, & iudicata quousque
cucurrit